

Nye praksisser for arbejdet med æstetik i dagtilbud og klubber

Ansøgning til Kultur- og fritidsudvalget om restfinansiering til projekt om opsøgende arbejde blandt børn og unge, der ikke opsøger kultur af sig selv.

Børnekulturstedet Karens Minde har sammen med Klynge VVKF, Ungdomsklubben Rubinen, Helhedsplanen Mit Kvarter og Dansekompagniet Gazart søgt puljen "Grib engagementet" i Kulturministeriet. Hermed søges Kultur- og Fritidsudvalget om restfinansiering til projektet, som ønsker at eksperimentere med at finde bæredygtige, dvs. billige og realistiske, langsigtede løsninger til at nå en børne- og ungegruppe, som ikke af sig selv opsøger kunst og kultur. Projektet har et samlet budget på 1.407.000 kr. **Vi søger Kultur- og Fritidsudvalget om 280.000 kr. til et års intenst og fremtidsorienteret arbejde.**

Nedenfor er en uddybende beskrivelse af projektet og vedhæftet er budgettet.

Hvad?

I Københavns Sydhavn ønsker en række aktører at samarbejde om at undersøge, hvordan man kan indarbejde nye praksisser for arbejdet med æstetik i hhv. dagtilbud, klubber og helhedsplaner samt hvilken effekt det vil have på børns og forældres engagement i og interesse for kulturliv, hvis kultur-producenter inddrager børn og unge i produktionsfasen og dermed lade børnenes egne udtryk få en rolle i professionelle produktioner. Formålet er at finde nogle bæredygtige, dvs. billige og realistiske, langsigtede løsninger til at nå en børne- og ungegruppe, som ikke af sig selv opsøger kunst og kultur.

Det er centralt for dette projekt, at vi gerne vil møde børnene og de unge, der hvor børnene og de unge i forvejen befinder sig, da målgruppen er svær at fastholde i kulturinstitutionerne ud over særlige projekter med mange midler. Det er vores antagelse, at det skal gøres via forskellige strategier, som er tilpasset den enkelte aldersgruppe: I klubber og i udsatte boligområder, hvor børnene og de unge selv kan bevæge sig frit omkring, antager vi, at børnene og de unge vil deltage i aktiviteter med professionelle kunstnere, hvis aktiviteten befinder sig i tæt fysisk nærhed til målgruppen. At kunstnerne skal komme ud i det, der for målgruppen er deres trygge hjemmebane. Det afgørende her vil være at finde ud af, om man kan lave nogle modeller for formaliserede samarbejder med allerede eksisterende tilbud, som man kan koble kunstneriske aktiviteter op på, for at man kan fremtidssikre aktiviteterne og forhindre at de forsvinder igen, når projektperioden er slut.

For de mindre børn i dagtilbud antager vi, at det vil forblive projektorienteret og midlertidigt at sende kunstnere ud og lave workshops med børn. Vuggestuer og børnehaver har mange faste rutiner, børnene er meget afhængige af kendte og trykke voksne, og så er dagtilbud landet over præget af lav bemanning og lille økonomi. Derfor antager vi, at den bedste måde at nå den målgruppe på, er ved at arbejde med pædagogerne – dels dem, som allerede er på arbejdsmarkedet, dels dem som er under uddannelse, altså professionshøjskolerne.

Til sidst vil vi gerne lave et eksperiment med at inddrage børn og unge i udviklingen af professionelle danseforestillinger. Det vil vi ud fra antagelsen om, at børnene og de unge – og deres forældre – vil blive mere engageret, altså at kvaliteten af deres kulturinteresse vil være bedre, hvis de selv har prøvet at udtrykke sig og har arbejdet sammen med professionelle kunstnere om et værk. For dansekompagniet Gazart er det ydermere interessant at undersøge, hvordan det vil påvirke den kunstneriske proces og

udtrykket at inddrage børn og unge i produktionsprocessen. Dansekompagniet har længe ønsket at arbejde målrettet med nye publikumsgrupper bl.a. gennem dybere forankring.

Projektet er vigtigt, fordi det søger at finde løsninger, som kan fortsætte og leve længe efter endt projektperiode. Det eksperimenterer med nye måder at formidle på, som lægger traditionelle forestillinger om kunstnerens rolle til side uden at slække på kvaliteten. Det eksperimenterer med formater, som kan bruges alle steder og hylder idéen om at dele viden, idéer, nysgerrighed og kreativitet i stedet for at holde på sin ophavsret.

Baggrund for projektet:

I de senere år har en række aktører i Københavns Sydhavn i fællesskab eksperimenteret med, hvordan vi kunne nå ud til flere børn og unge med vores kulturtilbud – især til de børn og unge, der af forskellige årsager ikke kommer til kultur af sig selv. Samarbejdspartnerne har været Børnekulturstedet Karens Minde, skiftende boligsociale helhedsplaner i området, de lokale skoler og Fritidsklubben Rubinen. Gennem arbejdet har vi allerede gjort os nogle vigtige erfaringer om, hvad der virker og hvad der ikke virker så godt – her kommer et kortfattet resumé af nogle af de centrale tiltag:

- FerieCamps – gratis kultur- og fritidstilbud til børn og unge i alle skolernes ferier. Har vi haft i 6 år. Det er en kortsigtet løsning, som aktiverer børn og unge i ferierne og giver dem nogle gode oplevelser, hvilket også er godt, men det er meget vanskeligt at fastholde dem til vores faste aktiviteter uden for ferierne.
- Kreative værksteder i boligområderne i sommerhalvåret (da der ikke er indendørs faciliteter, vi kan benytte om vinteren). Er ekstrem effektive i forhold til at udvide målgruppen. Børnene kommer stabilt uge efter uge og fordyber sig, men så snart vi flytter værkstedet, forsvinder de. Det er altså helt centralt, at vi er der, hvor de bor, at vi er der samme tidspunkt hver uge og helst også gerne med den samme, kendte underviser. Tryghed er en meget vigtig faktor.
- Undervisning i skolerne, som valgfag eller som koncentrerede ugeworkshops. Fungerer egentlig godt, da vi når ud til en bred målgruppe, men samarbejdet med skolerne har været nærmest 100% initieret af Børnekulturstedet. Lærerne og ledelsen vil egentlig gerne, men har simpelthen ikke timer til at organisere + de har ingen midler, så alt skal fundraises, hvilket også har ligget hos Børnekulturstedet. Det er altså ikke en bæredygtig løsning, men noget man kan krydre en mere permanent indsats med i ny og næ.
- Værksteder, som mødre eller unge selv har taget initiativ til, og som vi støtter op om med lokaler og professionelle undervisere. Har vi prøvet flere gange, og de starter altid med stort engagement og iver, men går hver gang død, når ildsjælen af en eller anden grund forsvinder, og til sidst er det os, der prøver at lokke dem til at komme til deres eget værksted.
- Værksted i fysisk nærhed til klubben, hvor de unge i forvejen befinder sig – og med formaliseret aftale med klubbens medarbejdere om de unges deltagelse i værkstedet, bl.a. ved at klubben betaler for de unges deltagelse i værkstedet på en særlig "klubaftale", hvor de køber sig adgang til f.eks. 6 pladser på værkstedet og så kan sende 6 unge i gennemsnit. Dvs. at nogle gange er det lidt flere, nogle gange lidt færre og ikke altid de samme. Det gør det lettere at navigere i gruppedynamikker og tage højde for de unges dagsform.

Det er med udgangspunkt i disse erfaringer, at vi søger midler til at videreføre, udvikle og finjustere de af initiativerne, vi har oplevet som effektive og bæredygtige samt at afprøve nye idéer, som er opstået gennem arbejdet.

Aktiviteter:

De initiativer, vi gerne vil fortsætte med og videreudvikle på, er:

- Kreative værksteder i boligområderne i sommerhalvåret – metoden er fundet, men vi vil gerne udvikle lidt på rammerne for dette initiativ for at finde ud af, hvordan vi kan få bedre kunstnerisk kvalitet ind i undervisningen. Målgruppen er 6-12-årige i udsatte boligområder.
- Værksteder i fysisk nærhed til klubben – igen er metoden fundet, men vi vil gerne eksperimentere med flere genrer for at se "hvor langt vi kan gå" i forhold til de unge. Det eksisterende tilbud, vi har, er forholdsvis actionpræget – hvad hvis vi serverer tilbud, som er mere smalle og skæve – vil de så stadig komme, hvis bare det er i fysisk nærhed af klubben og betalt af og aftalt med klubben. Målgruppen er 11-16-årige.

Derudover vil vi gerne afprøve nogle nye samarbejdsformer. Hidtil har vi haft fokus på børn fra 6 år og op. I de nye initiativer vil vi dreje fokus på en yngre målgruppe i et forsøg på at nå børnene og deres forældre tidligere i livet. At gøre kultur til en naturlig del af børnenes liv fra de er helt små. Og at bruge børnenes institutioner til adgang til børnene og deres forældre. Det vil vi gøre ved at:

- Klæde pædagogerne på til at arbejde med kunst og kultur i hverdagen – også når vi ikke er der – ved at lave kurser for pædagogerne, hvor kunstnere sammen med pædagoger undersøger og eksperimenterer med kunstprocesser inden for farvelære, teknologi og dans. Mere konkret vil der komme en kunstner ud i institutionen en række formiddage og lave aktiviteter sammen med børn og voksne, som pædagogerne kan lave efterfølgende sammen med børnene, uden at kunstnerne er til stede. Hvor det kræves – og kan løfte kvaliteten af det kunstneriske arbejde i institutionerne – vil vi også udvikle nogle kits til institutionerne bestående af værktøj og materialer, som nemt kan suppleres op af institutionen selv. Tanken er, at kunst og kultur sagtens kan dyrkes i andre fora og med andre mennesker end i en kulturinstitution og med en kunstner, men at man nogle gange lige skal inspireres til, hvordan man griber det an, have lidt introduktion til materialer, kendskab til teknikker og idéer til projekter, som er overskuelige og billige at gennemføre. På den måde håber vi, at kunsten og kulturen får et liv ude i institutionernes travle hverdag.
- At klæde pædagogstuderende på til at arbejde med kunst og kultur i deres praksis. Via et samarbejde med Københavns Professionshøjskole igennem kurser lidt a la ovenstående.
- Inddrage børn i udviklingen af professionelle danseforestillinger. En helt ny måde at tænke mødet mellem børn og kunstnere på, hvor man arbejder mere åbent og nysgerrigt med børnenes egne udtryk og bruger dem i udviklingen af forestillinger. Børnene vil blive inddraget i den kunstneriske proces og møde professionelle kunstnere/dansere/scenografer/kostumedesignere i et forløb over flere gange og til sidst se den forestilling, som de har bidraget til, sammen med deres forældre. Det er dansekompaniet Gazart, som både er nationalt og internationalt anerkendt. Kunne det blive en ny måde både at indsamle inspiration og råmateriale til forestillinger og at arbejde med publikumsinddragelse og udvidelse af målgruppen på i en ellers ret kunstnerisk smal genre?

Projektoplysninger:

Målgruppen er dels børn og unge i klubber og det udsatte boligområde på Sjælør Boulevard mellem 6 og 14 år. Her forventer vi at ca. 200 børn og unge deltager.

Dels er målgruppen børn i dagtilbud i alderen 3-6 år. Vi forventer at ca. 150 børn deltager.

Derudover er der en indirekte målgruppe bestående af pædagogstuderende, som efterfølgende forhåbentlig vil nå ud til hundredvis af børn – vi regner med at nå ca. 100 pædagogstuderende.

Projektet foregår i Københavns Sydhavn og på Sjælør Boulevard.

Samarbejdspartnere i projektet:

Samarbejdspartnerne er Børnekulturstedet Karens Minde, Rubinens fritids- og ungdomsklub, den boligsociale helhedsplan Mit Kvarter, lokale institutioner, Københavns Professionshøjskole og danse-kompagniet Gazart.

Tidsplan for projektet:

Vi ønsker at starte projektet allerede i januar. Inddragelse af børn i produktion af forestillinger kan vi sætte i gang med det samme – Gazart står for at skulle udvikle en forestilling i det tidlige forår. Samarbejdet med klubben og daginstitutionerne vil forløbe som en proces, hvor vi først udvikler (start vinter 22) – så prøver af (forår 22) – retter til (sommer 22) – prøver af igen (efterår 22) – og evaluerer (sen vinter 22).

Værkstederne i boligområderne skal udvikles i foråret og afvikles i sommeren.

Med venlig hilsen

Ditte Marie Størner
Børnekulturstedet Karens Minde
Wagnersvej 19
2450 København SV
Tlf.: 3074 8427
Mail: kontakt@bkultur.dk